

**Monitoring
w placówkach
medycznych
z uwzględnieniem
wytycznych
Europejskiej Rady
Ochrony Danych**

Wprowadzenie

Prywatność jednostki¹ chroni nie tylko Konstytucja RP, ale i ustawa z 6.11.2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, która stanowi, że każdy pacjent ma prawo do poszanowania jego intymności i godności, zwłaszcza w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych. Monitoring w placówkach medycznych jest przydatnym narzędziem, zwiększającym bezpieczeństwo pacjentów i personelu medycznego. Jednak budzi wiele pytań i wątpliwości, szczególnie w zakresie praw pacjentów.

Stosowanie monitoringu wizyjnego w placówkach medycznych podyktowane jest przede wszystkim bezpieczeństwem pacjentów, personelu medycznego oraz każdej osoby, która wchodzi na teren placówki. Z uwagi na specyfikę działalności placówek medycznych oraz prawa pacjenta monitoring wizyjny może stanowić niekiedy naruszenie przepisów, bo nie jest dopuszczalny w każdym pomieszczeniu, a na administratorów danych nałożono szereg obowiązków w związku z jego stosowaniem. Reasumując, monitoring wizyjny może być wykorzystywany wyłącznie zgodnie z przepisami prawa oraz w ściśle określonych celach.

Pojęcie intymności i godności pacjenta jest bardzo szerokie, dlatego biorąc pod uwagę dobro i prawa pacjenta, powinien być on informowany o zamiarze monitorowania i świadomie wyrażać ewentualną zgodę bądź sprzeciw. Nagrania obrazów zarejestrowanych przez monitoring stanowią zbiory danych osobowych, w tym również utrwalony przez monitoring wizerunek, co podlega ochronie prawnej. Informacja o stosowaniu monitoringu powinna być zamieszczona w widocznym miejscu, umieszczona w sposób trwały, w niezbyt dużej odległości od nadzorowanych miejsc, np. na tablicy ogłoszeń, tak aby każdy, kto wchodzi na teren placówki, z łatwością mógł się z nią zapoznać. Kamery nie mogą obejmować pacjentów – bez ich zgody – w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, w trakcie udzielania pacjentom tych świadczeń, np. w salach chorych (oprócz sal ściślego nadzoru).

Dynamiczny proces rozwoju technologii oraz powszechnej digitalizacji treści stały się źródłem konieczności weryfikacji przepisów prawnych stosowanych w zakresie ochrony danych osobowych, ale też i wizerunku, gdzie monitorowanie osób za pomocą urządzeń ma fundamentalne znacze-

---

¹ Prawo do prywatności zostało unormowane w Konstytucji RP, której art. 47 stanowi, że każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz decydowania o swoim życiu osobistym, a także w aktach prawnych niższego rzędu. Prawo do ochrony zdrowia zostało zagwarantowane w art. 68 Konstytucji RP jako jedno z praw socjalnych. Prawo do ochrony zdrowia jest publicznym prawem podmiotowym, a w przypadku jego naruszenia jednostka może dochodzić ochrony. Ponadto prawo do prywatności jest jednym z fundamentalnych praw, o czym stanowi art. 8 EKPCz.

nie z punktu widzenia praw człowieka² i jeśli nie ma to oparcia w przepisach rangi ustawowej, to może naruszać art. 47 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, także podczas hospitalizacji. Polski ustawodawca wciąż nie zadbał o kompleksowe uregulowanie funkcjonowania monitoringu w podmiotach leczniczych, co stwarza wysokie ryzyko nadmiernej ingerencji w prywatność pacjentów i niedostateczną ochronę ich danych osobowych. Ponadto administratorom danych osobowych obecne nieprecyzyjne regulacje nie ułatwiają wdrażania procedur RODO w zakresie monitoringu. Na problem z monitoringiem wizyjnym w lecznicach wskazywała Najwyższa Izba Kontroli, według której kamery są montowane także w pomieszczeniach, w których obowiązujące przepisy nie przewidują obecności kamer, np. w gabinetach zabiegowych, salach chorych i obserwacyjnych, izolatkach, gabinetach rezonansu magnetycznego oraz w punktach rejestracji pacjenta, co jest niedopuszczalne.

Inspiracji do napisania książki dostarczyły liczne doświadczenia i wyzwania ostatnich miesięcy, jakim należy sprostać, pełniąc funkcję Inspektora Ochrony Danych w placówkach medycznych, ale też jako pełnomocnika w postępowaniach kontrolnych przed organami nadzorczymi, Urzędem Ochrony Danych Osobowych czy Najwyższą Izbą Kontroli.

Poszczególne rozdziały omawiają takie zagadnienia jak: realizacja praw osób obserwowanych, polityki i procedury dotyczące stosowania monitoringu przez placówki medyczne, konstytucyjne prawo do prywatności, zasady monitoringu personelu medycznego, kary administracyjne za naruszenie praw pacjentów w związku z obserwowaniem, sposoby zabezpieczenia monitoringu, poszanowanie intymności pacjenta obserwowanego, zasada rozliczalności podczas stosowania monitoringu, umowa powierzenia z dostawcą monitoringu, wykorzystanie nagrań z monitoringu w procesach o błędy medyczne, ochrona wizerunku i naruszenie dóbr osobistych osób obserwowanych.

Niniejsza książka zawiera także omówienie najnowszych wytycznych Europejskiej Rady Ochrony Danych z 29.1.2020 r. w zakresie przetwarzania danych osobowych w systemach monitoringu wizyjnego.

„Monitoring w placówkach medycznych” jest kontynuacją serii wydanych dotychczas przez Wydawnictwo C.H.Beck książek, dedykowanych aktualnym problemom ochrony danych osobowych w placówkach medycznych: „Ochrona danych osobowych medycznych” (2018), „Dokumentacja RODO w placówkach medycznych” (2019), „Dyrektywa fałszywkowa a RODO” (2019).

Wkład w niniejszą książkę wniosły doświadczone prawniczki z obszaru nowych technologii, prawa medycznego i ochrony danych osobowych – przedstawicielki praktyki oraz nauki prawa. Współautorkom dziękuję za współpracę.

Aneta Sieradzka

---

² Zgodnie z art. 12 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, „nikt nie może być poddany arbitralnemu ingerowaniu w jego życie prywatne, rodzinne, domowe lub korespondencję. (...) Każdy człowiek ma prawo obrony przeciwko takim ingerencjom i atakom”. Z kolei, zgodnie z art. 29 ust. 2 tejże deklaracji, „w korzystaniu ze swych praw i wolności człowiek podlega jedynie takim ograniczeniom, które są ustalone przez prawo wyłącznie w celu zapewnienia odpowiedniego uznania i poszanowania prawom i wolnościom innych oraz uczynienia zadość wymogom moralności, porządku publicznego i powszechnego dobrobytu”.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl